

Препоръки

**Препоръки 1/2025 относно Световния антидопингов кодекс на
Световната антидопингова агенция в сила от 2027 г.**

Приети на 11 февруари 2025 г.

Резюме

С писмо от 2 октомври 2024 г.¹ Европейската комисия (Генерална дирекция „Образование, младежи, спорт и култура“) поиска от Европейския комитет по защита на данните (ЕКЗД), по силата на член 70, параграф 1, буква д) от ОРЗД, да разгледа текущата актуализация на Световния антидопингов кодекс (наричан по-нататък „Кодексът“) и допълващите го международни стандарти (наричани по-нататък „стандартите“), за да оцени тяхното съответствие с ОРЗД. През 2023 г. Световната антидопингова агенция (наричана по-нататък „САА“) започна преразглеждане на Кодекса и стандартите към него, което трябва да приключи до декември 2025 г. и те да влезнат в сила през януари 2027 г. Целта на Кодекса е да бъдат хармонизирани антидопинговите политики, правила и разпоредби в международен план, като Кодексът е допълнен от осем международни стандарта, за да се насърчи съгласуваността между антидопинговите програми, които се прилагат главно чрез националните антидопингови организации (наричани по-нататък „(Н)АДО“). Осемте международни стандарта се отнасят до следните аспекти: защита на данните; образование; разузнаване и разследвания; лаборатории; управление на резултатите; тестване; изключения за терапевтична употреба; и съответствие.

ЕКЗД и неговият предшественик, Работната група по член 29 (наричана по-нататък „РГ по член 29“), следяха внимателно дейностите на САА с течение на времето при прегледа на по-ранната версия на Кодекса и стандартите към него. През 2008 г.² и 2009 г.³ РГ по член 29 прие две становища относно някои разпоредби на Кодекса и международните стандарти към него. Впоследствие през 2013 г. РГ по член 29 изпрати до САА писмо⁴, съдържащо редица констатации и опасения относно актуализирането на тези документи. И накрая, през 2019 г. ЕКЗД предостави забележките си относно (текущия към момента) процес на преразглеждане на Кодекса и стандартите към него в писмо, в писмо адресирано до председателството на Съвета на ЕС⁵.

¹ Европейска комисия, Искане за разглеждане на проекта на преразглеждания Световен антидопингов кодекс и съответните стандарти по отношение на защитата на данните (Ref. Ares (2024)7027092 - 03/10/2024)

² Работна група по член 29, Становище 3/2008 относно проекта за международен стандарт на Световния кодекс за борба с допинга за опазване на неприкосновеността на личния живот, прието на 1 август 2008 г., РД 156.

³ Работна група по член 29, Становище 4/2009 относно международния стандарт за опазване на неприкосновеността на личния живот и личната информация на Световната антидопингова агенция (САА), относно свързани разпоредби от Кодекса на САА и относно други въпроси, свързани с неприкосновеността на личния живот в контекста на борбата с допинга в спорта от страна на САА и (националните) антидопингови организации, прието на 6 април 2009 г., РД 162.

⁴ Писмо, изпратено от председателя на РГ по член 29 до САА на 5 март 2013 г., и приложението към него (Ref. Ares (2013)289160 - 05/03/2013).

⁵ Писмо, изпратено от председателя на ЕКЗД до председателството на Съвета на ЕС на 9 октомври 2019 г. (Ref: OUT2019-0035).

ЕКЗД припомня, че съдържащите се в Кодекса и в стандартите към него правила са транспонирани от държавите членки в техния национален правен ред, в съответствие със съответната им национална структура и организация на спорта. В действителност като страни по Международната конвенция на ЮНЕСКО за борба с употребата на допинг в спорта от 2005 г. и по Конвенцията срещу употребата на допинг на Съвета на Европа държавите членки трябва да се придържат към ангажиментите, произтичащи от ратифицирането на тези конвенции.

Както се пояснява в заключението на генералния адвокат по дело C-115/22⁶, макар Кодексът да е частен правен акт, неговата ефективност е гарантирана от Международната конвенция на ЮНЕСКО за борба с употребата на допинг в спорта от 2005 г. Съгласно член 4 от конвенцията разпоредбите на Кодекса не са неразделна част от конвенцията и нямат пряко действие в националното законодателство. Със същата разпоредба обаче държавите членки, които са страни по конвенцията, се задължават да спазват принципите на Кодекса. Този ангажимент е транспониран в правните системи на държавите членки по различни начини, тъй като, както е посочено в проучване от 2017 г., проведено за Европейската комисия⁷, в някои държави членки Кодексът е задължителен правен акт, но в други не е.

Във всеки случай ЕКЗД напомня, че когато приемат национални антидопингови мерки, обхващащи законодателство, наредби, политики или административни практики, изготвени въз основа на принципите на Кодекса, държавите членки трябва да гарантират, че тези мерки са в съответствие със законодателството на ЕИП, в това число с ОРЗД. Следователно, в случай че разпоредбите на Кодекса и международните стандарти към него не са в съответствие с ОРЗД, държавите членки не могат да ги транспонират във вида, в който са, в национални антидопингови мерки, без да нарушат задълженията си съгласно правото на ЕС/ЕИП и по този начин да засегнат отрицателно равнището на защита на физическите лица в ЕИП по отношение на техните лични данни⁸.

Освен това антидопинговите програми се изпълняват главно от (Н)АДО, които са сред подписалите Кодекса. (Н)АДО трябва да прилагат антидопинговите мерки, които държавите членки прилагат в съответствие с ангажиментите си съгласно Международната конвенция за борба с употребата на допинг и в отговор на очакванията

⁶ Вж. Заключение на генералния адвокат Т. Ърета, представено на 14 септември 2023 г. по дело C-115/22, ECLI:EU:C:2023:676, т. 5.

⁷ Anti-Doping & Data Protection. An evaluation of the anti-doping laws and practices in the EU Member States in light of the General Data Protection Regulation (Борба с допинга и защита на данните. Оценка на антидопинговите закони и практики в държавите — членки на ЕС, в светлината на Общия регламент относно защитата на данните), проучване, проведено за Европейската комисия от Tilburg Institute for Law, Technology and Society of the Tilburg University and Spark Legal, Люксембург, 2017 г.

⁸ Вж. в този смисъл: решение на Съда от 3 септември 2008 г., съединени дела C-402/05 P и C-415/05 P, *Al Barakaat*, ECLI:EU:C:2008:461, т. 281—285.

на САА. ЕКЗД подчертава, че при прилагането на националните антидопингови мерки (Н)АДО, в качеството си на администратори, отговарят за обработването на личните данни в съответствие с ОРЗД, а в качеството си на административни органи⁹ при нужда не трябва да прилагат тези национални антидопингови правила, доколкото те може да са в противоречие с разпоредбите на ОРЗД, които имат пряко действие¹⁰. Поради това, когато прилагат националното антидопингово законодателство, наредби, политики или административни практики, държавите членки следва да преценяват внимателно дали разпоредбите на Кодекса и международните стандарти към него, водещи до обработване на лични данни, са съвместими с ОРЗД, така че да се избегнат и възможни нарушения на законодателството на ЕИП от (Н)АДО, както и всяка възможност за налагане на корективни мерки и санкции от компетентните органи за защита на данните.

В своите препоръки ЕКЗД споделя с Европейската комисия някои опасения по отношение на основните аспекти на текущото преразглеждане на Кодекса и стандартите към него, които не са в съответствие с ОРЗД и поради това оказват отрицателно въздействие върху задължението на държавите членки да осигурят последователно и високо равнище на защита на правата и свободите на физическите лица в ЕИП, по-специално по отношение на техните права на неприкосновеност на личния живот и защита на личните данни. ЕКЗД ще се съсредоточи върху най-важните проблеми и върху новите концепции, въведени от САА в Международния стандарт за защита на данните (наричан по-нататък „МСЗД“), както е посочено в искането на Европейската комисия, и ще се позовава на своето писмо от 2019 г. за аспектите, които се отнасят до предишните му констатации. Дори и да не са споменати всички съответстващи разпоредби на другите стандарти, допълващи Кодекса, те следва да се считат за посочени в настоящите препоръки, тъй като забележките на ЕКЗД все пак може да са приложими за тях.

ЕКЗД приветства промените в Кодекса и в международните стандарти към него, и постигнатия в тях напредък, като отбелязва, че някои от проблемите, посочени в писмото на ЕКЗД от 9 октомври 2019 г., са успешно разрешени, като например определянето на по-строг краен срок за уведомяване за нарушения на сигурността и изискването за извършване на оценка на въздействието върху защитата на данните преди обработването поради нововъведения принцип за защита на данните на етапа на проектирането¹¹.

ЕКЗД приветства добавянето на Международните стандарти за разузнаване и разследвания (наричани по-нататък „МСРР“) като част от всеобхватните стандарти на

⁹ Според проучването от 2017 г., проведено за Европейската комисия, посочено в бележка под линия 8 по-горе, по-голямата част от Н(АДО) са публични органи, обикновено създадени със закон или от правителството.

¹⁰ Вж. на последно място и *mutatis mutandis* решение на Съда от 7 май 2024 г., *NADA e.a.*, C-115/22, ECLI:EU:C:2024:384, т. 55.

¹¹ Вж. членове 5.1 и 10.4 от МСЗД.

САА, тъй като обработването на лични данни за целите на разследвания е ключова дейност на (Н)АДО.

ЕКЗД обаче отбелязва, че за съжаление някои ключови проблеми не са били взети предвид при преразглеждането на Кодекса и стандартите към него. По-специално, ЕКЗД все още изразява съмнения относно съответствието с ОРЗД по отношение на правното основание за съгласие, предвидено в МСЗД, тъй като в съответствие с член 5, параграф 1, буква а), член 6, параграф 1, буква а), член 7, член 9, параграф 2, буква а) от ОРЗД съгласието трябва да е дадено свободно и може да се счита, че отказът за предоставяне на съгласие или оттеглянето на съгласието води до вреден или неблагоприятен резултат за субекта на данните.

В допълнение към това ЕКЗД отбелязва, че целите за определени дейности по обработване продължават да са неясни. Съгласно принципа на ограничение на целите, заложен в член 5, параграф 1, буква б) от ОРЗД се изисква личните данни да се обработват само за конкретни, изрично указани и легитимни цели. Последица от това е, че съответните периоди на съхранение на личните данни нямат ясна обосновка.

ЕКЗД отбелязва, че ролите на САА и (Н)АДО по отношение на дейностите по обработване на данни, особено в рамките на базата данни на системата за администриране и управление на антидопинговата дейност (наричана по-нататък „АДАМС“), продължават да са неясни. Това не само засяга начина, по който се възлагат и управляват отговорностите за защитата на данните, но също така оказва въздействие върху прозрачността, отчетността и способността на субектите на данни да упражняват ефективно правата си.

В допълнение към това правно задължителният характер на Кодекса за органите, които са го подписали, следва да бъде изрично изяснен. Освен това по отношение на повторното използване на проби и лични данни, включително на здравни данни, следва да се прилагат подходящи гаранции, за да се защитят правата и свободите на субектите на данни. Освен това целите, въз основа на които се анализират биологични проби следва да бъдат определени по-точно.

Гаранциите, предвидени за обработването на всички данни съгласно Кодекса, следва да са еквивалентни на стандарта, изискван от правото на защита на данните, заложено в член 8 от Хартата на основните права на Европейския съюз и в ОРЗД. Въпреки че ЕКЗД разбира, че Кодексът обхваща международни потоци от данни, приложимите национални разпоредби, които осигуряват по-ниско равнище на защита на данните, не следва да застрашават гаранциите, предвидени в Кодекса и стандартите.

ЕКЗД приканва Европейската комисия да насърчи САА да включи мнението на ЕКЗД, за да превърне своя Кодекс в глобален стандарт за обработване на данни в съответствие с най-високото равнище на защита на основните права и свободи на всички засегнати лица.

Съдържание

1. Обхват и правно задължителен характер на Кодекса	8
2. Изясняване на ролите и отговорностите на администратора и обработващия лични данни.....	10
3. Определяне на подходящи правни основания	11
4. Гарантиране, че данните се обработват за конкретни, изрично указани и легитимни цели.....	12
5. Изискване на допълнителни гаранции при споделяне на лични данни с трети страни	15
6. Публично разкриване на нарушения на антидопинговите правила.....	17
7. Определяне на конкретни периоди на съхранение, ограничени до необходимите за постигането на всяка цел.....	18
8. Осигуряване на допълнителни насоки за подобряване на прилагането от организациите на принципа на защита на данните на етапа на проектирането	20
10. Изясняване на ролята на лицето, определено като отговорно за спазването на всички приложими закони в областта на правото на неприкосновеност на личния живот и защитата на данните.....	22
11. Осигуряване на ефективността на правата на субектите на данни.....	23

Европейският комитет по защита на данните

като взе предвид член 70, параграф 1, буква д) от Регламент 2016/679/ЕС на Европейския парламент и Съвета от 27 април 2016 г. относно защитата на физическите лица във връзка с обработването на лични данни и относно свободното движение на такива данни и за отмяна на Директива 95/46/ЕО (наричан по-нататък „ОРЗД“),

като взе предвид Споразумението за ЕИП, и по-специално приложение XI и протокол 37 към него, изменени с Решение № 154/2018 на Съвместния комитет на ЕИП от 6 юли 2018 г.¹²,

като взе предвид член 12 и член 22 от своя Правилник за дейността,

ПРИЕ СЛЕДНАТА ПРЕПОРЪКА:

1. Обхват и правно задължителен характер на Кодекса

1. ЕКЗД счита, че опасенията, изразени в писмото му от 2019 г. относно обхвата на Кодекса, по-специално относно правото на преценка на (Н)АДО да разширяват приложимостта на антидопинговите правила така, че да обхващат непрофесионалните спортисти, като по този начин ги включват в обхвата на Кодекса, продължават да са валидни¹³. Във връзка с това ЕКЗД отново заявява, че във връзка с принципите на пропорционалност, необходимост и свеждане на данните до минимум, разширяването на обхвата на Кодекса и международните стандарти към него, така че да включват спортистите на непрофесионално равнище (т.е. спортистите, които участват в непрофесионални спортни дейности, но не и в официални състезания), би представлявало непропорционална намеса в правото на неприкосновеност на личния живот и на защита на личните данни на засегнатите лица.
2. Освен това, съгласно членове 1.0 и 4.0, в МСЗД е определен само „минимален, общ набор от правила“, с които (Н)АДО и други съответни заинтересовани страни трябва да се съобразяват, когато обработват лични данни съгласно Кодекса. В тази връзка в член 4.1 от МСЗД се пояснява, че всички (Н)АДО трябва да спазват този международен стандарт, дори когато неговите изисквания надхвърлят изискванията, произтичащи от приложимите им закони в областта на защитата на данните и/или правото на неприкосновеност на личния живот. В член 4.2 допълнително се уточнява, че когато по отношение на (Н)АДО се прилагат закони в областта на защитата на данните и правото на неприкосновеност на личния живот

¹² Позоваванията на „държави членки“ в настоящия документ следва да се разбират като позовавания на „държавите — членки на ЕИП“.

¹³ Вж. приложението към писмото, изпратено от председателя на ЕКЗД до председателството на Съвета на ЕС на 9 октомври 2019 г. (Ref: OUT2019-0035), стр. 3.

или други закони относно обработването на лични данни, в които се налагат изисквания, надхвърлящи произтичащите от международния стандарт, (Н)АДО трябва да гарантират, че обработването на данни от тяхна страна е в съответствие с тези закони в областта на защитата на данните и правото на неприкосновеност на личния живот или с приложимите закони. ЕКЗД приветства тези разпоредби, тъй като те изглежда предполагат, че когато не съществуват закони в областта на защитата на данните и правото на неприкосновеност на личния живот или когато тези закони предлагат относително по-ниско равнище на защита на правата и свободите на засегнатите лица по отношение на техните лични данни, тези гаранции ще имат предимство и няма да застрашат прилагането на законите в областта на защитата на данните и правото на неприкосновеност на личния живот или на други закони, уреждащи обработването, в които е определено по-високо равнище на защита на личните данни, като например ОРЗД.

3. ЕКЗД обаче подчертава, че не винаги изглежда лесно да се определи дали изискванията на МСЗД надхвърлят или не надхвърлят тези на приложимото национално законодателство. Както бе споменато в предишната му кореспонденция, Комитетът силно подкрепя насърчаването на защитата на неприкосновеността на личния живот и на личните данни в рамките на антидопинговите дейности, както е отразено в стандарта. Независимо от това ЕКЗД си задава въпроса дали ще бъде възможно да се приложат членове 4.1 и 4.2 от МСЗД от строго правна гледна точка, особено когато прилагането на разпоредбите би довело до това (Н)АДО да нарушат задълженията си, произтичащи от приложимите закони. По същата логика ЕКЗД поставя под въпрос действителността на член 4.2 предвид факта, че прилагането на по-големите гаранции, предвидени в законите в областта на защитата на данните и правото на неприкосновеност на личния живот или в други закони, уреждащи обработването, би изложило (Н)АДО на последиците, установени в член 24.1.12 от Кодекса за неспазване на Кодекса и/или международните стандарти към него. В допълнение, да се позволи на държавите членки или на (Н)АДО да избират приложимата разпоредба може да доведе до неравнопоставеност в третирането на спортистите и на другите засегнати лица.
4. Освен това ЕКЗД отбелязва, че за съжаление в Кодекса и в МСЗД има няколко изключения от предвидените гаранции за защита на правото на неприкосновеност на личния живот и защита на данните, които на практика позволяват прилагането на по-ниски стандарти за неприкосновеност на личния живот и защита на данните. Например по отношение на периодите на съхранение членове 11.4 и 11.5 от международния стандарт и приложение А към него, както и по отношение на принципа на ограничение на целите — член 6.2 от МСЗД. ЕКЗД препоръчва всички възможни отклонения от гаранциите, предвидени в стандарта, да се ограничат до степента, необходима за конкретни и важни цели от обществен интерес, и обхватът на изключенията да се очертае по-стриктно. По този начин (Н)АДО могат да разчитат на изключенията само когато те са пропорционални на преследваната цел по отношение на същността на правата на неприкосновеност на личния живот и защита на данните и (Н)АДО прилагат подходящи и конкретни мерки за защита на основните права и интересите на засегнатите лица.

2. Изясняване на ролите и отговорностите на администратора и обработващия лични данни

5. Аналогично на отбелязаното от ЕКЗД в писмото му от 2019 г.¹⁴, както и във връзка с Второто становище 4/2009 на РГ по член 29¹⁵, в последната версия на Кодекса и стандартите продължават да липсват препратки към ролите на администратора на лични данни и обработващия лични данни за конкретни дейности по обработване. Този въпрос е от решаващо значение, тъй като засяга начина, по който се възлагат и управляват отговорностите за защитата на данните, което е особено важно за субектите извън ЕИП, които изпълняват ролята на администратори на данни в ЕИП или събират данни от лица, които се намират в ЕИП¹⁶.
6. ЕКЗД разбира, че регистрите на обработването на данни за антидопинговите дейности в обхвата на Кодекса, които (Н)АДО трябва да поддържат съгласно член 5.2 от МСЗД, могат да се разглеждат като опростена версия на регистрите на дейностите по обработване, изисквани съгласно член 30 от ОРЗД. Въпреки това, за разлика от член 30, параграф 1, буква б) от ОРЗД, съгласно който се изисква конкретно документиране на целите, международния стандарт изисква да се документа само „общата“ цел на обработването, която освен това може да не е определена в достатъчна степен. **Поради това ЕКЗД препоръчва член 5.2 от МСЗД да бъде изменен по подходящ начин.**
7. В коментара към член 5.2, буква а) от МСЗД се предвижда, че (Н)АДО са задължени да поддържат регистър на своите дейности по обработване. Освен това, по отношение на базата данни АДАМС, администрирана от САА, САА трябва да я поддържа и да предоставя достъп до документацията относно обработването на данни в базата данни АДАМС. Въпреки това специфичните роли на (Н)АДО и САА (т.е. администратор, съвместни администратори, обработващ лични данни) по отношение на базата данни и за всяка дейност по обработване в нея не са ясно определени.
8. **Предвид гореизложеното ЕКЗД препоръчва в МСЗД да бъде включено изискване организациите, попадащи в обхвата на Кодекса, да определят своята роля, съответстваща на тази съгласно ОРЗД, за всяка дейност по обработване, по-специално по отношение на базата данни АДАМС, като уточнят дали са администратор, обработващ лични данни или съвместен администратор.**

¹⁴ Писмо, изпратено от председателя на ЕКЗД до председателството на Съвета на ЕС на 9 октомври 2019 г. (Ref: OUT2019-0035).

¹⁵ Становище 4/2009 относно международния стандарт за опазване на неприкосновеността на личния живот и личната информация на Световната антидопингова агенция (САА), относно свързани разпоредби от Кодекса на САА и относно други въпроси, свързани с неприкосновеността на личния живот в контекста на борбата с допинга в спорта от страна на САА и (националните) антидопингови организации, прието на 6 април 2009 г., РД 162.

¹⁶ Съгласно член 3 от ОРЗД (Териториален обхват) регламентът се прилага за обработването на лични данни на субекти на данни, които се намират в Съюза, от администратор или обработващ лични данни, който не е установен в Съюза, когато дейностите по обработване на данни са свързани с наблюдението на тяхното поведение, доколкото това поведение се проявява в рамките на Съюза.

9. Освен това в регистрите, които трябва да се поддържат от (Н)АДО съгласно член 5.2 от МСЗД, понастоящем не се включват всички потоци от данни, например потенциални международни предавания. За да са в съответствие с член 30, параграф 1, букви а), д) и е) от ОРЗД, регистрите трябва да съдържат съответните периоди на съхранение, администратора за всяка дейност по обработване и информация за всякакви потенциални международни предавания. **ЕКЗД препоръчва регистрите съгласно член 5.2 от МСЗД да бъдат изменени по подходящ начин и да се гарантира, че в регистрите се обхващат всички дейности по обработване на данни, включително тези, които може да са предвидени в други стандарти на САА.**

3. Определяне на подходящи правни основания

10. Освен това ЕКЗД изразява опасения относно това дали някои от правните основания за дейностите по обработване, предвидени в член 7.0 от МСЗД, могат да се считат за валидни.
11. Първо, ЕКЗД подчертава, че съгласието, както е описано в член 7.2 от международния стандарт, не може да се счита за „дадено свободно“ в съответствие с член 6, параграф 1, буква а), член 7 и член 9, параграф 2, буква а) от ОРЗД и поради това поставя под въпрос дали съгласието може да се използва от (Н)АДО като валидно правно основание за обработване на лични данни. Съгласието може да бъде подходящо правно основание единствено ако на субекта на данни е предоставен реален избор по отношение на приемането или отхвърлянето на предложените условия, без това да доведе до вредни последици за него. ЕКЗД отбелязва, че съгласно член 7.2, буква а) от МСЗД отказът на лицата да дадат съгласие за обработването на личните им данни може да породи отрицателни последици за тях, което не е в съответствие с изискванията за съгласие в ОРЗД. Освен това ЕКЗД отбелязва, че простото информиране на лицата за такива отрицателни последици, както е предложено в член 7.2, буква а) от стандарта, не прави съгласието валидно.
12. В това отношение ЕКЗД подчертава, че съгласието трябва да отговаря на допълнителни изисквания освен посочените в МСЗД, в това число да се гарантира, че субектите на данни могат да оттеглят своето съгласие по начин, който е също толкова лесен, колкото и да го дадат. **Поради това ЕКЗД препоръчва в Кодекса и в МСЗД да се изключи използването на съгласие като правно основание, освен ако то не отговаря на изискванията, посочени в член 7 от ОРЗД.**
13. Второ, ЕКЗД поставя под въпрос необходимостта от използване на жизненоважен интерес като валидно правно основание, както е посочено в член 7.1 от стандарта. Понятието „жизненоважен интерес“ се тълкува по много строг начин и има много ограничен обхват съгласно ОРЗД. То може да се използва само за ограничени и специфични случаи, като например да се защити нечий живот при спешен случай. Следователно, ЕКЗД не е убеден, че целите, преследвани от Кодекса, биха попаднали в това правно основание. Възможно е личните данни да бъдат обработвани за жизненоважен интерес при много специфични обстоятелства. Това

обаче не отговаря или не е в съответствие с начина, по който ЕКЗД разбира член 7.1 от МСЗД, който е много по-широк по обхват и се прилага например за обработването на данни, предвидено в Международния стандарт за управление на резултатите (наричан по-нататък „МСУР“), при което медицинските заключения трябва да бъдат съобщавани на (Н)АДО и спортиста.

14. Поради това ЕКЗД препоръчва да се преразгледа член 7.1 от МСЗД в неговата цялост и най-общо дали използването на „жизненоважен интерес“ може да се използва и да се счита за валидно правно основание в целия Кодекс. Друго решение е да се ограничи използването на жизненоважния интерес като правно основание, както е предписано в съображение 46 от ОРЗД (т.е. само когато обработването не може явно да се базира на друго правно основание).
15. Във връзка с гореизложеното ЕКЗД счита, че когато правните основания съгласие и жизненоважен интерес не отговарят на изискванията на ОРЗД, (Н)АДО следва да разчитат на алтернативни правни основания, като изброените в член 7.1, буква а) от МСЗД.

4. Гарантиране, че данните се обработват за конкретни, изрично указани и легитимни цели

16. ЕКЗД счита, че определеният в членове 3.1, 4.1 и 6.1 от МСЗД списък с антидопингови дейности обхваща широк спектър от дейности, от тестване до образование, като цели за обработването на лични данни.
17. По отношение на член 6.1 от стандарта, той е изцяло променен, като обработването на лични данни е ограничено до една цел (т.е. борбата с допинга) и се посочва, че могат да се обработват само „относими“ и „пропорционални“ лични данни. Коментарът към този член гласи, че (Н)АДО трябва да проучат Кодекса и стандартите към него, за да определят какви лични данни са необходими. В него е добавено също така, че в много случаи личните данни, които трябва да бъдат събрани от (Н)АДО, ще бъдат определени в стандарта.
18. За да се засилят мерките за защита на данните, ЕКЗД препоръчва изрично да бъдат включени допълнителни принципи: първо, (Н)АДО да обработва лични данни в съответствие с конкретна, изрично указана и легитимна цел, и второ, да се гарантира, че личните данни, които ще бъдат обработвани, са подходящи, свързани със и ограничени до необходимото във връзка с целта. ЕКЗД препоръчва горепосоченото да бъде решено, като се изисква от (Н)АДО да прилагат технически и организационни мерки, за да осигурят свеждането на данните до минимум.
19. Въпреки че ЕКЗД оценява начина, по който е формулиран принципът на ограничение на целите, споменат по-горе, се отбелязва, че с член 6.2 от МСЗД изглежда се разширява обхватът на дейностите по обработване извън описаните в Кодекса до „ефективно участие в борбата с допинга“, като това може да е проблематично при спазването на стандартите за защита на данните, което Кодексът цели. ЕКЗД препоръчва да се преразгледа член 6.2 от МСЗД, за да се ограничат условията за

обработване извън обстоятелствата, посочени в Кодекса, само до необходимото за постигането на конкретна, изрично указана и легитимна цел. Освен това ЕКЗД препоръчва в член 6.2 да се изисква извършването на оценки на риска за защитата на данните, както и прилагането на мерки за смекчаване като строги изисквания, които трябва да бъдат изпълнени преди обработването (т.е. „трябва“, а не „може“).

20. Съгласно член 6.3 от Кодекса биологичните проби, аналитичните данни и информацията от допинг контрола могат да бъдат използвани по-нататък за целите на антидопинговите изследвания, както и за осигуряване и подобряване на качеството, подобряване и развитие на методите, или за установяване на референтни популации. Въпреки това, докато за по-нататъшното използване на проби за целите на антидопинговите изследвания се изисква съгласието на спортиста, това не е предписано за по-нататъшното използване на аналитичните данни от пробите и на информацията за допинг контрол за осигуряване на качеството и други свързани цели. Според определението в Кодекса¹⁷ изглежда, че антидопинговите изследвания обхващат различни видове изследвания, в това число „научно проучване“. В тази връзка ЕКЗД напомня, че само за по-нататъшното обработване за целите „на научните изследвания“¹⁸ се предполага, че е съвместимо с първоначалната цел на събирането на данни, и, когато това е така — при определени условия и при условие, че са налице подходящи гаранции за правата и свободите на засегнатите лица, както се изисква от член 89, параграф 1 от ОРЗД — (Н)АДО могат да разчитат на правното позоваване на първоначалното обработване¹⁹.
21. Поради това ЕКЗД подчертава, че аналитични данни или всякакви други лични данни могат да бъдат обработвани по-нататък за антидопингови (ненаучни) изследвания, осигуряване на качеството или други свързани съвместими²⁰ цели единствено ако по-нататъшното обработване се основава на валидно правно основание съгласно ОРЗД²¹. Освен това, тъй като обработването на здравни данни ще бъде преобладаващо в този случай, ((Н)АДО) все пак трябва да преценяват кое изключение от забраната за обработване на специални категории лични данни съгласно член 9, параграф 2 от ОРЗД може да бъде приложимо.
22. Въпреки че съгласно член 6.3 от Кодекса пробите, аналитичните данни и информацията за допинг контрола могат да бъдат използвани по-нататък за целите на антидопинговите изследвания, както и за осигуряване на качеството и други свързани цели, в член 6.2 от Кодекса се изброява широк набор от други цели, за

¹⁷ Вж. членове 19.1 и 19.2 от Кодекса.

¹⁸ По отношение на понятието „за целите на научните изследвания“ ЕКЗД приема, че „научни изследвания“ [...] означава научноизследователски проект, създаден съгласно свързаните със сектора методологични и етични норми, в съответствие с добрите практики.“ Вж. Насоки 5/2020 на ЕКЗД относно съгласието в съответствие с Регламент 2016/679, прието на 4 май 2020 г., параграф 153.

¹⁹ Вж. Становище 3/2019 на ЕКЗД относно документа „Въпроси и отговори относно взаимодействието между Регламента за клиничните изпитвания (РКИ) и Общия регламент относно защитата на данните (ОРЗД), прието на 23 януари 2019 г., параграф 31.

²⁰ Съгласно член 6, параграф 4 от ОРЗД.

²¹ Съображение 50 от ОРЗД.

които пробите, аналитичните данни и информацията за допинг контрола „трябва да бъдат анализирани“, като някои от тях не са добре определени. ЕКЗД препоръчва да се определят по-точно тези цели, особено целите, които се отнасят до „ДНК или геномно профилиране“, както и целите, включени в изрази „всяка друга легитимна цел на борбата с допинга“. Освен това ЕКЗД подчертава, че генетичните данни, съдържащи се в биологичните проби, са особено чувствителни не само като се вземе предвид присъщият риск от идентифициране на спортистите, предоставили пробата, дори ако самоличността им е премахната, предвид уникалното естество на определени профили за генетични данни²², но и като се има предвид, че те съдържат информация, включително здравни данни, за техните биологични роднини.

23. Освен това в член 6.3 от Кодекса се уточнява, че пробите и свързаните с тях аналитични данни или информация за допинг контрол, които ще бъдат използвани по-нататък, първо трябва да бъдат обработени по начин, който предотвратява проследяването на данните до конкретен спортист. Това обаче не означава, че пробите и другите лични данни, използвани за целите на изследвания или осигуряване на качеството, трябва да бъдат ефективно псевдонимизирани или направени анонимни, както се предполага от предоставения от САА документ, в който са обобщени основните промени в Кодекса²³. Напротив, съгласно Международния стандарт за лаборатории (наричан по-нататък „МСЛ“) се изисква само да се премахнат или да се променят необратимо преките идентификатори от пробите и аналитичните данни преди по-нататъшното им използване за посочените цели. Освен това не е ясно дали същото се отнася за информацията за антидопинговия контрол, тъй като тя изобщо не се споменава в МСЛ²⁴. **ЕКЗД препоръчва да се преразгледа член 6.3 от Кодекса в смисъл, че по отношение на повторното използване на проби, аналитични или други лични данни (включително здравни данни или други категории данни, свързани с антидопинговия контрол) за изследователски цели (или за други съвместими цели) трябва да се прилагат подходящи гаранции за правата и свободите на засегнатите лица, за да се осигури по-специално спазването на принципа на свеждане на данните до минимум. В допълнение към това ЕКЗД насърчава да се уточни, че тези мерки следва да включват псевдонимизация или анонимизиране, при условие че посочените цели могат да бъдат постигнати по тези начини**²⁵.

24. Освен това ЕКЗД приветства въвеждането в Кодекса на членове 19.4 и 19.6, в които съответно се установява спазването на етичните стандарти и практики и с които се предотвратява по-нататъшното използване на лични данни срещу лицето, предоставило пробата.

²² Както подчерта РГ по член 29 в Становище 05/2014 относно техническите способности за анонимизиране, прието на 10 април 2014 г., РД 216: „В литературата вече е посочвано, че комбинацията от обществено достъпни генетични ресурси (напр. генеалогични ресурси, некролози, резултати от заявки за търсене в търсачки) и метаданните относно донори на ДНК (момента на донорство, възраст, местоживееене) могат да разкрият самоличността на някои лица, дори когато донорството на ДНК е «анонимно»“.

²³ Пак там.

²⁴ Вж. член 5.3.8.2 от МСЛ.

²⁵ Вж. член 6, параграф 4, буква д) и член 89 от ОРЗД.

25. В Международния стандарт за разузнаване и разследвания (наричан по-нататък „МСРР“) се споменава в член 4.3.2, че (Н)АДО трябва да използват необработена информация и/или разузнавателна информация за борба с допинга като основа и насоки за своите антидопингови дейности. ЕКЗД счита, че определенията на „необработена информация“ и „разузнавателна информация за борба с допинга“ са твърде широко формулирани. Като взема предвид изключително чувствителния характер на всяко разследване и всички проверки за употребата на допинг, ЕКЗД е на мнение, че всяко обработване на лични данни за целите, обхванати от МСРР, вероятно ще доведе до високи рискове за засегнатите лица. **Поради това ЕКЗД препоръчва МСРР да бъде изменен, за да се ограничат ясно обхватът и информацията, която може да се използва при дейности по обработване за целите на разследвания и разузнаване.**
26. В допълнение към казаното по-горе ЕКЗД препоръчва целите на обработването на лични данни за разследвания да бъдат ясно посочени. В член 5.2 от МСРР се предоставят широки възможности за други, неуточнени цели на обработването на лични данни, като се използва формулировка като „включва, но не се ограничава до“. Всяко по-нататъшно обработване на лични данни за други цели следва да бъде разрешено само ако са спазени условията за установяване на съвместимостта на целите, посочени в член 6, параграф 4 от ОРЗД, и в съответствие с валидно правно основание²⁶. **Съответно ЕКЗД препоръчва МСРР да бъде изменен и приведен в съответствие с член 6.2 от МСЗД. Подобна констатация трябва да бъде отправена по отношение на член 5.3.5 от МСРР, където насърчаването на (Н)АДО да „използват всички налични ресурси и правомощия за разследване“ се отнася до личните данни. Според ЕКЗД това следва да се прилага единствено доколкото обработването е необходимо и само за целите, преследвани в МСРР.**

5. Изискване на допълнителни гаранции при споделяне на лични данни с трети страни

27. С членове 9.1 и 9.2 от МСЗД се налагат определени изисквания за споделяне на лични данни от (Н)АДО с други „лица“, които съгласно стандарта са определени като физически лица, организации или други субекти. ЕКЗД счита това определение за твърде широко и препоръчва то да бъде допълнително конкретизирано. **ЕКЗД също така препоръчва в тези членове да се уточни при какви обстоятелства, за какви конкретни цели и при какви условия е позволено споделянето на лични данни с други „лица“.**
28. **В допълнение към това, за да се засили равнището на защита на личните данни, ЕКЗД препоръчва с МСЗД да се изискват допълнителни мерки във връзка със споделянето на такива данни, за да се гарантира, че:**
- **получателите не обработват личните данни извън ограничени конкретни, изрично указани и легитимни цели на борбата с допинга, които оправдават споделянето и които трябва да бъдат определени в Кодекса. В това отношение ЕКЗД препоръчва да се поясни терминът „принудително**

²⁶ Съображение 50 от ОРЗД.

съдебно производство“, който е посочен в член 9.1, буква в) от МСЗД като възможно обстоятелство, което позволява такова споделяне;

- (Н)АДО споделят единствено личните данни, които са адекватни, относими и не надхвърлят необходимото във връзка с целите, за които е необходимо тези данни да бъдат споделени;
- личните данни се съхраняват от получателите не по-дълго, отколкото е необходимо за целите, за които са споделени, и се заличават или правят анонимни (по такъв начин, че субектът на данните да не може или вече да не може да бъде идентифициран), когато тези данни вече не са необходими;
- получателите, с които се споделят лични данни, разполагат с подходящи мерки за сигурност, с които се гарантират цялостността и поверителността на получените лични данни.

29. Член 9.3 от МСЗД съдържа изисквания да се гарантира, че личните данни ще бъдат споделяни с представители на трети страни само по отговорен начин, включително като се прилагат технически и организационни мерки за сигурност. ЕКЗД препоръчва в този член да бъде включено допълнително изискване, предвиждащо, че когато и ако дейностите по обработване на данни се извършват от представители на трети страни в ролята на обработващи лични данни от името на (Н)АДО, те трябва да се основават на договор или на правен акт в съответствие с член 28 от ОРЗД. Съгласно условията на този договор или правен акт представителите на третите страни трябва да действат съгласно документираните инструкции²⁷ на (Н)АДО и да им предоставят помощ, така че (Н)АДО да могат да осигурят съответствие с МСЗД и ОРЗД, включително, но не само, по отношение на гарантирането на сигурността на личните данни, отговарянето на искания за упражняване на правата на субектите на данни, както и задълженията, свързани с нарушения на сигурността на личните данни.

30. Когато тези дейности по обработване, извършвани от представители на трети страни, включват международно предаване на лични данни, следва да се въведат гаранции, еквивалентни на предвидените в глава V от ОРЗД²⁸.

31. По отношение на предаванията, извършвани от установени в ЕИП (Н)АДО към базата данни АДАМС, през януари 2024 г. Европейската комисия поднови статута на Канада по отношение на адекватността съгласно ОРЗД, като потвърди, че равнището на защита, осигурено от Закона за защита на личните данни и електронните документи (ЗЗЛДЕД), е адекватно. Поради това ЕКЗД е на мнение, че извършваните на това основание предавания продължават да са валидни. Ако обаче предаванията се

²⁷ Моля, имайте предвид, че позоваването на „договорни механизми за контрол, които могат да включват, ако е подходящо“ в коментарите към член 9.3, буква б) от МСЗД не е в съответствие с ОРЗД.

²⁸ Вж. например в това отношение стандартните договорни клаузи съгласно ОРЗД за предаването на данни от администратори или обработващи лични данни в ЕС/ЕИП към администратори или обработващи лични данни, установени извън ЕС/ЕИП, публикувани от Европейската комисия (Решение за изпълнение (ЕС) 2021/914 на Комисията от 4 юни 2021 г. относно стандартни договорни клаузи за предаването на лични данни на трети държави съгласно Регламент (ЕС) 2016/679 на Европейския парламент и на Съвета).

извършват директно между (Н)АДО и не попадат в обхвата на решението относно адекватното ниво на защита за Канада, тези категории предавания следва да бъдат описани в Кодекса и изнасящият (Н)АДО следва да осигури спазването на глава V от ОРЗД и приложимите насоки на ЕКЗД²⁹.

32. Когато става въпрос за споделянето на разузнавателна информация за борба с допинга в съответствие с член 4.2 от МСРР, такова задължение за споделяне на лични данни следва да има подходящо правно основание в съответствие с член 6 от ОРЗД. Когато такава дейност включва международно предаване на лични данни, ЕКЗД препоръчва да се осигури спазването на правилата на ОРЗД, посочени в глава V от ОРЗД, за да се гарантира, че равнището на защита на физическите лица, гарантирано от регламента, не е застрашено³⁰. **Като взема предвид обхвата на стандартите и международния елемент в дейностите във връзка с организирания спорт, ЕКЗД настоятелно препоръчва в МСРР да бъдат определени конкретни и ясно дефинирани правила за разследване и проверка, включително за споделяне и международно предаване на лични данни.**

6. Публично разкриване на нарушения на антидопинговите правила

33. По отношение на задължителното публично оповестяване на нарушения на антидопинговите правила ЕКЗД на първо място приветства измененията, предложени в член 14.3.2 от Кодекса, с които се изяснява, че задължителното публично оповестяване се отнася само за окончателните решения (по отношение на нарушения на антидопинговите правила от професионални спортисти или други лица, извършили нарушението)³¹. Що се отнася до изключенията от общия принцип, предвиден в член 14.3.4 от Кодекса, за които се изисква спортистът или другото засегнато лице да даде съгласие за публикуване, след съдебно заседание или обжалване, на решения, с които се установява, че спортистът или лицето не са извършили нарушение на антидопинговите правила или че нямат вина, или не са проявили небрежност, ЕКЗД отново подчертава, че съгласието за обработването на лични данни трябва да отговаря на изискванията на ОРЗД, по-специално че трябва да е дадено свободно.
34. Освен това, по отношение на нововъведената разпоредба, от която следва, че (Н)АДО могат да действат без съгласието на спортиста или другото лице, ако неговата самоличност вече е публична или вече са наложени последствия, ЕКЗД се съмнява дали в това изключение се взема предвид по подходящ начин, че публикуването може да е в интерес на спортиста или другото засегнато лице.

²⁹ Препоръки 01/2020 на ЕКЗД относно мерките, които допълват инструментите за предаване, за да се гарантира спазването на нивото на защита на личните данни, заложено в ЕС, приети на 18 юни 2021 г.; вж. също решение на Съда от 16 юли 2020 г., *Facebook Ireland u Schrems*, C-311/18, ECLI:EU:C:2020:559 (Schrems II).

³⁰ Глава V, членове 44—50 от ОРЗД.

³¹ В това отношение съществува висящо преюдициално запитване до Съда на ЕС: НАДО на Австрия и други, дело C-474/24.

35. ЕКЗД приветства член 14.3.7 от Кодекса, в който се урежда, че задължителното публично оповестяване не се изисква, когато спортистът или другото лице, за което е установено, че е извършило нарушение на антидопинговите правила, е малолетно или непълнолетно лице, защитено лице или непрофесионален спортист, както и че всяко публично оповестяване по собствена преценка трябва да бъде пропорционално на фактите и обстоятелствата по случая, в който са замесени такива лица.
36. За да се гарантира обаче, че е постигнат правилен баланс между причините, които оправдават определена степен на прозрачност по отношение на нарушенията на антидопинговите правила, и необходимостта да се защитят основните права и интереси на съответното лице, ЕКЗД препоръчва да се уточни, че елементите, които трябва да се вземат предвид в това отношение, са, наред с другото, тежестта на нарушението на антидопинговите правила, броят на нарушенията, дали случаят вече е получил медийно внимание, особеното положение на съответния субект на данни, както и дали санкцията има последици за резултатите от състезанията и класирането на състезателите. Същите критерии следва да насочват решенията на (Н)АДО в останалите случаи на публично оповестяване по тяхна преценка, уредено в член 14.3.1 от Кодекса.

7. Определяне на конкретни периоди на съхранение, ограничени до необходимите за постигането на всяка цел

37. ЕКЗД приветства факта, че в МСЗД са определени максималните периоди на съхранение от (Н)АДО. Съгласно принципа за ограничение на съхранението съгласно член 5, параграф 1, буква д) от ОРЗД съхранението на данни трябва да бъде тясно свързано с конкретната(ите) и легитимна(и) цел(и) на обработването. В приложение А към стандартите обаче няма ясна връзка между определения период на съхранение за всеки набор от данни и конкретната, изрично указана и легитимна цел на обработването. Поради това ЕКЗД препоръчва в модулите, изброени в приложение А, за всеки съответен набор от данни да се посочва(т) съответната(ите) конкретна(и), изрично указана(и) и легитимна(и) цел(и) на обработването.
38. Противно на формулировката на член 11.2 от МСЗД, (Н)АДО винаги следва да определят период на съхранение за обработването на лични данни в съответствие с член 5, параграф 1, буква д) от ОРЗД. **Поради това ЕКЗД препоръчва да се заличи текстът „когато е възможно“ в този член.**
39. ЕКЗД приветства факта, че с член 11.3 от МСЗД се гарантира заличаването, унищожаването или анонимизирането на личните данни, след като те вече не са необходими. Тъй като съответните данни в областта на борбата с допинга са предимно чувствителни, с мерките за смекчаване трябва да се гарантира зачитането на основните права и свободи на физическото лице. В обяснението към текста на трето изречение на член 11.3 от стандарта се изискват по-сериозни причини за

съхраняване на чувствителни данни, за които в приложение А към МСЗД³² не е определено време за съхранение, но тези причини не са определени в самия член. **ЕКЗД препоръчва ясно да се определят правила, правни основания и мерки за смекчаване за чувствителните данни, които трябва да се съхраняват, когато в приложение А към МСЗД не е посочено време за съхранение.**

40. ЕКЗД отбелязва, че с членове 11.5 и 11.6 от МСЗД се позволява съхранение на данни след определените периоди на съхранение. Изключителните обстоятелства в член 11.5, буква в) от МСЗД означава „*висящи или разумно предвидими нарушения на антидопинговите правила, разследвания или други съдебни производства*“. ЕКЗД отбелязва, че терминът, свързан с разумната предвидимост на нарушения на антидопинговите правила, е неясен, и препоръчва този термин да се изясни. Тези изключителни случаи в член 11.5, буква а) от МСЗД включват приложимо право, което позволява по-дълго съхранение от приложение А към стандарта. В светлината на разбирането, че Кодексът следва да бъде общ минимален стандарт за обработването на лични данни за целите на борбата с допинга, не следва да се прилагат други закони, предвиждащи по-дълго съхранение.
41. Съгласно приложение А към стандарта определените периоди на съхранение не пречат на (Н)АДО да съхранява регистри „*без лична информация*“ за по-дълги периоди. **ЕКЗД препоръчва да се посочи ясно, че това твърдение се отнася до анонимизирани данни.** Във връзка с важна бележка III ЕКЗД препоръчва, с цел премахването на непълни данни за целите на качеството на данните да се приведе в съответствие с принципите за точност и цялостност на данните съгласно член 5, параграф 1, букви г) и е) от ОРЗД, думата „следва“ да бъде заменена с „трябва“.
42. Като обща забележка ЕКЗД счита, че периодът на съхранение от 10 години е много дълъг, като се има предвид, че личните данни може да включват геолокации и дори данни на малолетни или непълнолетни лица. ЕКЗД препоръчва да се предоставят допълнителни аргументи в полза на общия 10-годишен максимален период на съхранение, с които се постига подходящ баланс между интересите на субектите на данни и интересите на (Н)АДО.
43. Данните в модул 2 включват адреси за обичайни дейности, нощувки и информация за контакт със спортистите. Тъй като това може да се окаже като профилиране, периодът на съхранение следва да бъде много по-кратък от 10 години. Съхранението на такива данни следва да бъде ограничено до случаите, в които личните данни, включени в местонахождението, вече не са от значение. В допълнение, съгласно член 4.10.13.1 от IST от спортистите вече не се изисква да представят своите „обичайни дейности“, а вместо това само своите места за тренировки и съответните времеви рамки. ЕКЗД приветства това изменение, но препоръчва промяната да бъде въведена в приложение А към МСЗД.
44. Модул 3 за данни за изключения за терапевтична употреба съдържа здравни данни. Докато периодът на съхранение на допълнителни медицински данни от 12 месеца

³² Вж. член 11.2 от МСЗД.

след изтичане на срока на изключението изглежда разумен, сертификатите за изключения за терапевтична употреба и формулярите за отказ се съхраняват 10 години, тъй като *„могат да бъдат от значение за повторно тестване или други разследвания“*. По-специално, за формулярите за отказ ЕКЗД предлага на САА да преразгледа периода на съхранение в съответствие с определената цел и да го ограничи до строго необходимия.

45. В модул 7 от приложение А към МСЗД за записите от разследванията е определен период на съхранение от 10 години след приключването на разследването. ЕКЗД поставя под въпрос пропорционалността на съхраняването на такива записи в продължение на 10 години, особено като се има предвид фактът, че не всяко разследване води до установяване на нарушение на антидопинговите правила. При такива обстоятелства стандартният срок на съхранение от 10 години вероятно ще бъде непропорционален.
46. Съгласно модул 8 от приложение А към МСЗД данните за курсове и дати на обучение се съхраняват *„докато всички други свързани записи бъдат заличени“* или лицето престане да е активно. Това определение за период на съхранение е твърде неясно и следва да бъде уточнено по-подробно. Целта е също така да се гарантира, че засегнатите лица могат да разберат срока на обработването на данните.
47. Предвид гореизложеното ЕКЗД препоръчва да се преразгледат периодите на съхранение, особено да извърши преценка на необходимостта от обработване на всеки елемент от данни спрямо различните цели, свързани с всяка операция по обработване.

8. Осигуряване на допълнителни насоки за подобряване на прилагането от организациите на принципа на защита на данните на етапа на проектирането

48. ЕКЗД приветства прилагането на концепцията за неприкосновеността на личния живот на етапа на проектиране в МСЗД и оценява факта, че в него изрично се споменават като примери допълнителните механизми за контрол на сигурността и мерките за свеждане на данните до минимум. Въпреки това елементите, изброени в член 5.1 от стандарта, не покриват напълно изискванията на член 25, параграф 1 от ОРЗД. Концепцията за неприкосновеност на личния живот на етапа на проектиране, предвидена в ОРЗД, изисква (Н)АДО, действащи като администратори, да включат мерки за защита на данните в проектирането на своите системи и процеси. ЕКЗД отбелязва, че МСЗД не включва изисквания за прилагане на тази концепция. **Поради това ЕКЗД препоръчва в МСЗД да бъдат включени конкретни изисквания към (Н)АДО да прилагат технически и организационни мерки в подкрепа на концепцията за неприкосновеност на личния живот на етапа на проектиране. Тази препоръка би могла да се прилага и за дейности по обработване на данни, посочени в други стандарти, като например споделянето на лабораторни резултати чрез АДАМС, описано в МСУР.**

9. Обработване на специални категории лични данни

49. ЕКЗД отбелязва, че обработването на лични данни, предвидено в Кодекса и МСЗД, включва значително обработване на така наречената „чувствителна лична информация“. ЕКЗД отбелязва, че определението за чувствителна лична информация в стандарта е донякъде подобно на определението на специалните категории лични данни съгласно член 9 от ОРЗД. ЕКЗД препоръчва определението за чувствителни лични данни да бъде изменено, за да съответства на член 9 от ОРЗД. ЕКЗД също така отново подчертава, че обработването на лични данни, свързани с присъди и нарушения, следва да се извършва само при съблюдаване на строги условия, като например изискваните съгласно член 10 от ОРЗД.
50. ЕКЗД приветства изискването в член 5.3 от МСЗД, съгласно което чувствителната лична информация трябва да се обработва в съответствие със специфични гаранции или процедури съгласно приложимите закони в областта на правото на неприкосновеност на личния живот и защитата на данните. В това отношение ЕКЗД отбелязва, че обработването на специални категории лични данни обикновено е забранено съгласно ОРЗД, освен ако не се прилага някоя от дерогациите съгласно член 9, параграф 2 от ОРЗД³³.
51. Въпреки това ЕКЗД отбелязва, че формулировката на член 5.3 от стандарта е доста обща, като в него се посочва, че чувствителната информация трябва да се обработва в съответствие с „всякакви специфични гаранции или процедури“, предвидени в МСЗД и в приложимото законодателство в областта на правото на неприкосновеност на личния живот и защитата на данните, без да се определя кои точни гаранции трябва да бъдат въведени. Споменатите допълнителни ограничения не са описани подробно в стандарта, а в член 10.3 или член 11.3, например, изглежда не се посочват допълнителни гаранции за осигуряване на сигурността и ограниченото съхранение на такива данни.

В член 7.3 от МСЗД се уточнява, че когато чувствителна лична информация се обработва въз основа на съгласие, трябва да се получи изричното съгласие на съответното лице. Отбелязвайки, че изричното съгласие в този контекст е в съответствие с член 9, параграф 2, буква а) от ОРЗД, ЕКЗД отново изразява опасенията си, че съгласието може да не представлява подходящо правно основание за обработването на лични данни (включително специални категории лични данни) съгласно Кодекса и МСЗД³⁴.

52. **Поради това ЕКЗД препоръчва МСЗД да бъде изменен с оглед на чувствителния характер на предвиденото обработване на данни и да се уточни кои видове гаранции могат да допринесат за защитата на специалните категории лични данни в съответствие с член 9, параграф 2, член 25, параграф 1 и член 32 от ОРЗД.**

³³ Вж. раздел 4 по-горе.

³⁴ Вж. раздел 3 по-горе.

10. Изясняване на ролята на лицето, определено като отговорно за спазването на всички приложими закони в областта на правото на неприкосновеност на личния живот и защитата на данните

53. ЕКЗД отбелязва изискването в член 4.4 от МСЗД, съгласно което „Антидопинговите организации определят лице, което отговаря за спазването на настоящия международен стандарт и на всички приложими закони в областта на правото на неприкосновеност на личния живот и защитата на данните. Те гарантират, че информацията за контакт с така определеното лице е лесно достъпна за физическите лица в съответствие с член 8.“
54. Въпреки че ЕКЗД приветства включването на изискване за определяне на лице, отговорно за спазването на изискванията в областта на защитата на данните в рамките на (Н)АДО, не е ясно до каква степен ролята на лицето, предвидено в член 4.4 от стандарта, съответства на тази на длъжностното лице по защита на данните съгласно членове 38—39 от ОРЗД.
55. Член 4.4 от МСЗД гласи, че определеното лице „носи отговорност за спазването на [...] всички приложими закони в областта на правото на неприкосновеност на личния живот и защитата на данните“. От принципа на отчетност съгласно член 5, параграф 2 от ОРЗД обаче става ясно, че администраторът (самият (Н)АДО в този случай) трябва да носи отговорност и да е в състояние да докаже спазването. Длъжностните лица по защита на данните, определени в съответствие с ОРЗД, следва да са в състояние да изпълняват задълженията и задачите си по независим начин и без указания от страна на администратора относно изпълнението на тези задачи. В това отношение длъжностните лица по защита на данните не могат да носят отговорност за спазването на ОРЗД по същия начин като администраторите, а определеното лице съгласно член 4.4 от стандарта може да носи такава отговорност. Накрая, ЕКЗД отбелязва, че в член 4.4 не е ясно посочено пред кого трябва да се отчита определеното лице.
56. ЕКЗД отбелязва и приветства факта, че изискването съгласно член 4.4 от стандарта информацията за контакт с определеното лице да бъде достъпна за физическите лица е в съответствие с изискването на член 37, параграф 7 от ОРЗД относно публикуването на данните за контакт на длъжностното лице по защита на данните.
57. Независимо от член 4.4 от МСЗД (Н)АДО, по отношение на които се прилага ОРЗД, трябва да са наясно със задължението си да определят дали определянето на длъжностно лице по защита на данните е задължително според критериите, посочени в член 38, параграф 1 от ОРЗД. Въпреки че съгласно последния е задължително да се определи длъжностно лице по защита на данните при конкретните обстоятелства в неговия обхват, (Н)АДО, по отношение на които не се прилага ОРЗД, може да пожелаят да назначат еквивалентно лице, за да гарантират спазването на приложимите закони и разпоредби в областта на защитата на данните, както и изискванията на МСЗД в тази област. Това отговорно лице/екип следва да разполага с достатъчно правомощия, ресурси и опит, за да наблюдава

ефективно практиките в областта на неприкосновеността на личния живот, да управлява рисковете за защитата на данните и да изпълнява ролята на основна точка за контакт по въпроси, свързани с неприкосновеността на личния живот. Неговите отговорности включват наблюдение на спазването, управление на програми за неприкосновеност на личния живот, извършване на оценки и координиране със съответните заинтересовани страни и надзорни органи, когато е приложимо.

58. Поради това ЕКЗД препоръчва да се изясни дали намерението е ролята на определеното лице съгласно член 4.4 от МСЗД да бъде еквивалентна на тази на длъжностното лице по защита на данните съгласно ОРЗД и, ако е така, да се съгласуват ролите по отношение на назначаването, длъжността и задачите на тези лица. Без такова пояснение ЕКЗД счита, че член 4.4 може да породри риск (Н)АДО, по отношение на които се прилага ОРЗД, да не изпълнят задълженията си като администратори на лични данни съгласно членове 37—39 от ОРЗД.

11. Осигуряване на ефективността на правата на субектите на данни

59. ЕКЗД приветства разпоредбите на член 8 от МСЗД относно предоставянето на информация на физическите лица. ЕКЗД препоръчва обхватът на информацията, която трябва да бъде предоставена, да включва конкретно позоваване на събирането на необработена информация и разузнавателна информация за борба с допинга, както е посочено в МСРР.
60. ЕКЗД приветства разпоредбите на член 12 от МСЗД, по силата на които физическите лица имат право да получат от (Н)АДО достъп до личните си данни и информация за това как те се обработват, както и за изпълнението на изискванията, които (Н)АДО трябва да следват, за да позволят упражняването на такива права за защита на данните. Въпреки това ЕКЗД отбелязва също, че съществените изисквания съгласно член 12.1, буква в), член 12.2, член 12.3 и член 12.4 от стандарта са несъвместими с правата на субектите на данни съгласно ОРЗД.
61. По-специално в МСЗНЛД, в член 12.1, буква в), се предвижда изключение от правото на получаване на копие от личните данни, когато това „е в очевидно противоречие с целостта на антидопинговата система или със способността на дадена антидопингова организация да планира или провежда тестове без предварително известие или да разследва и установява нарушения на антидопинговите правила, или да предявява други правни претенции.“ Както беше подчертано в предишната му кореспонденция³⁵, ЕКЗД счита, че дерогацията е формулирана особено неясно и на пръв поглед не изглежда да е в съответствие с ОРЗД.
62. В допълнение, член 12.2 от МСЗД гласи, че (Н)АДО трябва да отговарят на искане за достъп от субект на данни, освен ако това не води до непропорционална тежест за

³⁵ Писмо, изпратено от председателя на ЕКЗД до председателството на Съвета на ЕС на 9 октомври 2019 г. (Ref: OUT2019-0035), стр. 8.

(Н)АДО. В член 12.3 е установено, че когато (Н)АДО откаже да позволи на физическите лица достъп до личните им данни, лицето трябва да бъде информирано за причините за отказа на искането *„във възможно най-кратък срок“*. ЕКЗД забелязва подобен подход в член 12.4 от стандарта, според който личните данни може да не бъдат коригирани и изменяни, ако това се окаже невъзможно или изисква непропорционално усилие. В светлината на гореизложеното, тъй изглежда не е постигнат подходящ баланс на интересите както на физическите лица, така и на (Н)АДО, ЕКЗД поставя под въпрос дали правата на физическите лица по отношение на техните лични данни са действително гарантирани от МСЗД.

63. В това отношение ЕКЗД отново подчертава, че всякакви ограничения на правата на защита на данните са разрешени само ако отговарят на условията, посочени в член 23 от ОРЗД, с който на държавите членки се разрешава да приемат законодателни мерки, имащи за цел да се ограничи обхватът на тези права, доколкото това ограничение е съобразено със същността на основните права и свободи на физическите лица и представлява необходима и пропорционална мярка в едно демократично общество.
64. **Поради това ЕКЗД препоръчва член 12 от МСЗД да бъде преразгледан, за да отразява членове 12—15 от ОРЗД и всички съответни насоки на ЕКЗД, както и условията, посочени в член 23 от ОРЗД по отношение на всякакви възможни ограничения на правата на субектите на данни**
65. **На последно място ЕКЗД отново изтъква, че Кодексът следва да съдържа право на средства за правна защита и право на обезщетение за вредите, понесени от физическите лица в резултат на операция по обработване, несъвместима с МСЗД³⁶.**

За Европейския комитет по защита на данните

Председател

(Anu Talus)

³⁶ Пак там.